

PARTICULARITĂȚILE ANATOMICE ALE COMPLEXULUI OSTEOMEATAL ÎN CHIRURGIA ENDOSCOPICĂ ENDONAZALĂ LA COPII

Polina Ababii,

(Cond. șt. - Mihail Maniuc, prof. univ.; Lucian Danilov, conf. univ., cat. ORL)

Introducere. Actualmente chirurgia endoscopică endonazală a devenit partea integrantă a algoritmului de tratament al patologiei rinosinuzale la copii. Cunoașterea particularităților anatomice ale peretelui lateral nazal este important pentru realizarea unei chirurgii reușite și prevenirea complicațiilor. O importanță majoră prezintă aprecierea relației variantelor anatomice ale complexului ostiomeatal și a structurilor endonazale cu semnificație patogenică pentru rinosinuzitele recidivante și cronice la copii.

Scop. Evaluarea particularităților anatomice ale complexului osteomeatal în asociere cu rinosinuzitele recidivante și cronice la copii.

Material și metode. Studiul a cuprins 120 pacienți, vârsta între 8-17 ani cu patologie inflamatorie recidivantă și cronică rinosinuzală. Analiza repartiției după sexe: 59 (49,2%) pacienți au fost de gen masculin, iar 61 (50,8%) de gen feminin ($X^2=1,73$, $P>0,05$). Diagnosticul clinic a fost realizat în baza prezenței simptomelor rinosinuzale minore și majore de lungă durată (> 3 luni) și examenul ORL în complex.

Rezultate. Concha bullosa a fost cea mai frecventă variație anatomică (55,8%), urmată de proces uncinat pneumatizat sau hipertrofiat, pneumatizarea bulei etmoidale (70%), hipertrofia agger nasi (19,2%). Cornet mijlociu paradoxal (19,2%) a fost frecvent depistat. Rinosinuzite maxilare au fost cea mai comună infecție a sinusurilor, urmată de etmoidita, sfenoidită și frontită.

Concluzii. Patologia rinosinuzală și variațiile anatomice au fost întâlnite în 69% cazuri. Rinosinuzita maxilară și etmoidală a fost mai frecventă infecție a sinusurilor la copii. Relația dintre sinuzita și variație anatomică a fost mai evidentă între sinuzitele maxilare și etmoidale în asociere cu concha bullosa, pneumatizarea bulei etmoidale etc. Prin urmare, variațiile anatomice contribuie în mod substanțial la apariția infecției la nivelul sinusurilor paranazale.

Cuvinte cheie. Rinosinuzite pediatrice, variante anatomice, sinusuri paranazale.

PARTICULARITIES OF THE OSTIOMEATAL COMPLEX IN ENDOSCOPIC ENDONASAL SURGERY IN CHILDREN.

Polina Ababii,

(Sci. adviser: Mihail Maniuc, PhD., associate prof.; Lucian Danilov, PhD, associate prof., chair of ENT)

Introduction. Endoscopic endonasal surgery has been performed in children. Therefore, we need to know the precise anatomy and anatomic variations of the lateral nasal wall. This is important in order to achieve better surgical results and avoid complications. We also need to know the relationship between the anatomic variations and sinonasal disease.

Purpose. To assess the anatomic variations of the lateral nasal wall and the association of these variations with chronic sinusitis in children.

Material and methods. 120 children diagnosed with chronic sinus disease were included in the study. There were 61(50,8%) female and 59 (49,2%) male patients with aged between 8 and 17 years. The clinical diagnosis of chronic sinus disease was made on the basis of the presence of long-standing (>3 months) sinonasal symptoms and ENT examination.

Results. Concha bullosa was the most common anatomic variation (55,8%), and was followed by hypertrophy and pneumatization of uncinat process, pneumatization of the ethmoidal bulla (70%), hypertrophy agger nasi cell (19,2%). Paradoxical middle turbinate (19,2%) was relatively frequent. Maxillary sinusitis was the most common sinus infection, followed by ethmoid, sphenoid and frontal sinusitis in that order.

Conclusions. Sinus disease and anatomic variations were bilateral in almost 69% of our patients. Maxillary and ethmoidal sinusitis was the most common sinus infection in the children. The only relationship between sinusitis and anatomic variation was that between maxillary and ethmoidal sinusitis and concha bullosa, large ethmoidal bulla. Therefore, anatomic variations contribute substantially to sinus infection.

Key words. Pediatric sinusitis, paranasal sinuses, anatomic variations.